

Michał Proksa

Przemyśl. Mury miejskie

Informator Archeologiczny : badania 12, 280-281

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/wykop I na zewnątrz północnego skrzydła obiektu/, zasięg niwelacji terenu z okresu budowy pałacu.

POZNAŃ-STARE MIASTO
Stanowisko 9

patrz
późne średniowiecze

PRZEMYŚL
Klasztor Karmelitów

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczna
Oddział w Rzeszowie

Badania prowadził mgr Michał Proksa. Finansował Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Przemyślu. Czwarły sezon badań. Okres nowożytny.

Badania koncentrowały się w dwóch punktach: przy styku kościoła i klasztoru i przy murach wewnętrznych. Według koncepcji budownictwa karmelitańskiego w Polsce najpierw budowano kościół i skrzydło wschodnie klasztoru, następnie te dwa elementy od strony południowej łączono dobudowywanym skrzydłem. W poprzednim sezonie w czasie badań udało się uzyskać dane mówiące o jednoczasowym budowaniu skrzydła wschodniego i południowego. Tak więc nie potwierdziła się teza o sposobie karmelitańskiego budownictwa. Również w tym roku na styku kościoła i skrzydła południowego nie stwierdzono żadnych śladów łączenia czy dostawiania murów tych elementów budowli. Wobec tego można wysunąć tezę, że kościół, skrzydło E i skrzydło S były budowane w jednym czasie. Myślę tu oczywiście o ich partiach fundamentowych. W partiach wyższych widoczne dylatacje w murze, świadczące by mogły o etapach budowania kościoła i klasztoru.

Drugi rejon badań dotyczył wewnętrznych murów klasztornych. Oprócz materiałów zabytkowych datowanych na przełom XVI i XVII wieku stwierdzono arkadowy sposób budowania murów w partii fundamentowej.

Badania zostały zakończone. Pełne opracowanie wyników badań nastąpi w pierwszym półroczu przyszłego roku.

PRZEMYŚL
Mury miejskie

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczna
Oddział w Rzeszowie

Badania prowadził mgr Michał Proksa. Finansowała Wojewódzka Dyrekcja Rozbudowy Miast

1 Osiedli Wlejskich w Przemyślu. Pierwszy sezon badań. Okres nowożytny.

Badania koncentrowały się wokół relikwów Baszty Kowalskiej przy murach obronnych. Zakres prac był bardzo zawężony. Chodziło tylko o uchwycenie zarysu baszty bez uzyskania danych o głębokości jej posadowienia i chronologii. Uzyskane wyniki mają być wykorzystane przy remoncie odcinka murów miejskich.

Prowadzone badania archeologiczne pozwoliły uchwycić zarys baszty. Miała ona kształt sześcioboczny o szerokości murów około 430 cm. Powierzchnia wnętrza baszty wynosiła około 200 m².

Na podstawie źródeł pisanych ustalono, że rozbiórka baszty nastąpiła pod koniec XVIII wieku /lata 80-te tego stulecia/. Zachowane korony murów wystąpiły na głębokości około 2-2,5 m od dzisiejszego poziomu gruntu. Wystąpienie trzech monet w różnych punktach baszty, lecz zawsze na koronie istniejących murów z rokiem wybitcia 1859 pozwala mniemać, że relikwty obiektu zostały zasypane na początku lat sześćdziesiątych ubiegłego stulecia. Być może istnieje tu jakiś związek z niwelacją terenu wokół sąsiedniego klasztoru Karmelitów. Ziemia z niwelacji być może posłużyła do zasypiania w dużej części rozebranych murów Baszty Kowalskiej.

W wykopach usytuowanych w centralnej części Baszty Kowalskiej znaleziono fragment muru równoległego do muru miejskiego. Przy obecnym stanie rozeznania materiału archeologicznego i architektonicznego można chyba wysunąć tezę, że pierwotna baszta miała kształt zbliżony do protokąta, później nastąpiła zmiana koncepcji budowy i powstało sześcioboczne punktonea.

Opracowanie uzyskanego materiału nastąpi w I kwartale przyszłego roku.

PRZEMYŚL Zamek i Zamek Przygródek	patrz wczesne średniowiecze
PUCK woj. gdańskie	patrz późne średniowiecze
PUŁTUSK woj. ciechanowskie Rynek	patrz wczesne średniowiecze
RACIĄŻEK, gm. Nieszawa woj. włocławskie	patrz późne średniowiecze